

De casuū moderata reseruatōe

scrupulis/qui plures insurgunt apud timoratos in dei seruitio quā alias. Et vt afflicti p timore dei sua profit afflictiō. Unde licet defuncti nō sunt habiles facere ea que cōmuniter instituūtur pro pceptione indulgentiarum/vt q cōtribuunt ieiunent orent. potest tamen papalis auctoritas concedere vt si p carū suis viui talia faciant pro quibus dant indulgentie profint ipsis.

A **S**uper absoluendi potestate z qualiter expediat fieri reseruatōem peccatorum.

Glorificate deū q dedit potestatem talem hoibz. Math. i 4. a Quod verbū q̄uis literalit̄ sit de potestate sanatiōis morboz in corpe/tamen principali inrelligitur p misteriu/de potestate clauium/soluentiu pestes peccatorū in mente. Hec autē potestas clauū que circa corpus christi misticū cum membris suis que sunt fideles exercet/residet in sua plenitudine et fonte apud papā/de hinc ad prelatos maiores vsq̄ ad minores q̄s curatos appellamus deriuat ordine Jerarchico/divinitus nō humanitus instituto ad edificatiōem ecclēsie/z salutem populorū/quā christus expediens iudicauit. Et quoniā expedit viam penitēcie p clauēs ecclēsticas nec nimis aperiri pro cōtempu/nec improbe coartare sine fructu. Videndum est p̄cipue de potestate curatorū que quotidie practicat qualiter sit z qualiter nō limitāda iuxta qualitates temporū z locorū et multiplicatiōem transgressionū/z possibilitatē remediorū. Qua super re/placeat attendere propositōes. nō declaratiōes/q̄ sequuntur. **D**ñis casus qui nō inuenitur a curatis remot⁹/censendus est eis concessus in foro consciēcie respectu subditorum. **D**ñis casus cuius reseruatō ad supiorem/vel nō deceret vel nō expediret/curatis est relinquēdus. **D**ñis casus pure secretus/nec scandalifans proximū relinquēdus videt̄ esse curatis. presertim vbi nō est spes maioris imo deterioris effectus/vt quia peccator nunq̄ iret ad prelatū. nec forte noto cuiq̄s (prout sepe fit) auderet cōfiteri. **D**ñis casus excommunicatiōis late sentētie p hominē/z nominatū in hanc vel illā

psonā publice potest a curatis rationabiliter reseruari. **C**asus excommunicatiōis etiam late sentētie p iura vel hominē z hoc sub quadam generalitate nulla persona nominata vident̄ posse concedi curatis vt absoluat/cum iniuncta satisfactōne faciēda/quātum iura permittunt. et q̄es reipublice. cum cleri p̄uilegio pati potest. **C**asus carnaliū lapsuum presertim in sexu muliebri ac puerili/ qui secreti sunt. vident̄ curatis dimittendi/sub terroze futuri iudicij/cōmixtione brutorum excepta. si nō desperatio timeatur in remittendo. **C**asus votorum cōmuniū z sepe stultoꝝ cum absolutōne de preteritis z cōmutatione pro futuris videntur curatis relinquendi/maxime si sint secreti z si palam inutiles appareāt aut modicum fructuosi/possunt enī prelati talia cōmittere ratōne potestatis sue supioris et ciuili que in oī voto ciuili supponitur non excepta sed inclusa. zc.

Casus restitutiōnū incertarū ac modici p̄cij/possunt curatis dimitti/secus i certis secus in magnis precijs/secus in defraudationibus notorijs z scandalosis vtriusq̄. **C**asus heresum occultarum z mentalium. Casus similiter blasphemiarū leui motu ire prolatarū Casus piuriorum quoridianorū non iudicialiū. Casus fortilegiōrū sine horroze ac lesione proximorum ac sacramētoꝝ abusione. Casus sacrilegiū parui. Casus offensionis parentum sine lesionis enormitate possunt curatis dimitti. **C**asus abortiuū vel in ventre. vel extra qui veniūt omnino preter intentionem parentum/dimittendi sunt curatis/maxime si sunt secreti/nec proxiōs scandalizant/quoniā pro talibus nullo modo danda est penitētia grauis/p̄sertim publica. Que non pia sed crudel̄ vbi loquimur est censenda. nec excusat sed accusat hoc loco dicere q̄ datur ad terrozes aliorum. **C**asus habentes in decretis patrum/suas penitēcias limitatas/nō sunt propterea sic semper/ymmo nec frequenter obseruanda p curatos in absolutiōne conferenda quādo secreti sunt. Secus de publicis/oporret certe vt penitētie sint pro circūstantijs arbitrarie. **T**uribus q̄z dimittere penitēte ire in purgatoriu cū parua penitētia/quā hic implere vult q̄s cu3 magna non implenda ducere

in infernū. verbū est memoriale guilhelmi parisiens. **C**asus enormes publici et scādalosi tam ecclesie toti q̄s. primis locis et vicinis possunt vtriq̄ maioribus prelat̄ reseruari/ quos casus facile erit cōgnosci per curatos.

Casus reseruari prelat̄/ possunt audiri per eos aut eorum vicarios et absolui dum tamen penitentes bona fide proponant reliqua confiteri suis habentib⁹ potestatem. ymmo q̄ libenter omnia cōfiterentur/ vni et eidem si simul idem confessor vel velle vel posset absolvere Tūc enī est vnitas confessōis et bona fide/ q̄uis esse videatur diuersitas in confessoribus et tempore vel actōne Lugduni. 23. mar/ c̄ij. i. 4. 2. 2. sub correctōne. **F**init.

Incipit epistola eiusdem sup moderatōne casuum reseruādorū in foro penitentie:

Pontificali dignitati/ suis qualiscunq̄ zelator/ clātib⁹ beneyti. Pastoralis autoritas/ in casibus reseruādis quo ad forum conscientie/ sicut et alia quelibet potestas/ data est prelat̄ in edificatiōnem ecclesie/ nō in destructiōnem. sicut dicit apostolus et in fauorem populi xp̄iani. pro salute non pro questu aut simili cōmodo consequendo. Constat autē certissime per plures expertos in cōfessionibus audiendis tempore isto/ q̄ reseruatō stricta quorundā casuum/ presertim in grauioribus et occultis speciebus peccati carnalis/ retrahit innumeros a confessione talium peccatorū. sicut sunt pueri et puellae/ et mulieres verecundissime/ et rurales idiote a quibus vix potest extrahi confessio talium peccatorū. quantumcūq̄ confessor sit sollicitus hūilis morosus et discretus. Quasi remittatur ad prelatum vel penitentiariū de longinquo vel in publico refugiunt et horrent Expertumq̄ est millesies/ q̄ nō vadunt. sed nec ducenti nec trecenti. immo nec mille penitentiarij susciperent aliquando in vna diocesi ad tales casus plene audiendos/ absoluedos q̄s. Deniq̄ quid p̄dest et certe obest plurimum/ addere verecundiā onera grauiā super onera. et difficultatem cōfitendi ta-

lia peccata super difficultatem. que tanta est vt vix credi posset. Et hoc precipue q̄ndo peccatū secretum est. et tale q̄ auctor/ perpetue celabit ipsum si velit. vt nec ep̄scopus nec alius/ inde punitiōnem vel noticiam inueniat. Si diceret. talis si non reuelabit damnabitur. fatemur quidem. sed obuiandū esset huic damnationi modis omnibus potiusq̄ addenda sit occasio. nunq̄d requiritur sanguis locus id est damnatio ab illis qui occasionem dederunt precipue prelat̄ maioribus. Sic certe et ipsi satisfaciunt/ pro isto vsq̄ ad vltimū quadrantē/ euntes in eandem damnatiōnem. cum sint prelati ad saluandum gregem domini positi et pascendū nō occidendū aut scandalizandū Expertum est itaq̄/ q̄ hic terror reseruationis/ nullos aut paucissimos cohibet sic peccare. innumeros autē sic retrahit confiteri p̄ter dictas causas et etiā alias. quoniā mulieres precipue tali mō retrahūtur. Primo timentes notari a maritis cum tales confessores adeant. qui cum zelotipi sint statim sinistra cōtra vxores suas sument occasionem vnde surgerent iurgia lites discordie et amoris interruptio. et cetera que peiora pcuraret mala. vtinā nō sepius moritez. Secūdo quia sepius a talibus confessoribus exactionātur in dāndō pecuniam cerā. aut similia. vel iniungunt penitētie publice. vnde iterum a suis maritis notarētur. vnde quoq̄ in cōfessionibus picula. Tertio q̄ verecunde nō audent confiteri magno prelato aut famoso doctore sicut bñ alijs. saluo illo q̄ sit bonus et idoneus. Et plures causas retrahentes. quis ab experientia colligere potest Similiter et in viris cause tales aliquantū citimāde sunt et similes. precipue si aliquis incidisset casum episcopalem idcirco quia nocuisset episcopo. aut ecclie sue quomodo iste induceretur ad cōfitendū episcopo. aut suo cognito vicario Aut forte quis considerās questū pecuniāle fore apud confessores tales/ vt fit cōmuniter vnde scandalizatus se a cōfessione retrahit. et mille talia que innumeros retrahūt a confessione. Et hoc intelligendū de peccatis occultis. Secus est in peccatis publicis quibuscūq̄ Talia sola fm quosdā doctores/ olim iura condita reseruabant Ad qd et Alimur vt taxaret pena grauis